

Példatár

a napi pihenőidő alatt, illetve kijelölt heti pihenőnap (heti pihenőidő) tartama alatt elrendelt rendkívüli munkavégzések kapcsán

A példák esetében figyelembe vett alapvető feltételek:

A beosztás szerinti napi munkaidő 7.00-15.20-ig tart, általános munkarendben, nem készenléti jellegű munkakörben hétfőtől – péntekig.

A munkaidőn kívül készenlét van elrendelve 15.20 órától másnap 07.00 óráig, illetve hétvégeként pénteken 15:20 órától a hétfői munkakezdésig, 07:00 óráig.

Az Mt. 104. § (1) bekezdése szerint *„A munkavállaló részére a napi munkájának befejezése és a következő napi munkakezdés között legalább tizenegy óra egybefüggő pihenőidőt (napi pihenőidő) kell biztosítani.”*

Az Mt. 87.§ alapján a munkanap azonos a naptári nappal, tehát 00:00-kor kezdődik és 24:00-ig tart, ennek megfelelően kell értelmezni a „napi” munkavégzés fogalmát is.

Az Mt. 104.§ (4) bekezdés kimondja továbbá, hogy amennyiben *„a munkavállalót a készenlétet követően, ha munkát nem végzett, nem illeti meg pihenőidő.”*

A nem készenléti jellegű munkakörben a napi (beosztás szerinti rendes és rendkívüli) munkaideje – az Mt. 108.§ (2) bekezdésében írt rendkívüli eseteket kivéve – a 12 órát nem haladhatja meg.

1. példa:

A munkavállaló számára a két munkanap között, a készenlét alatt nem rendelnek el munkavégzést.

Ez esetben 15:20-tól 02:20 között kiadottnak minősül a 11 órás megszakítás nélküli pihenőidő.

2. példa:

Az 1. példa feltételeiből kiindulva a munkavállalónak 03:00 és 06:00 között a készenlét alatt rendkívüli munkavégzést rendelnek el.

Miután a két munkanap között már kiadottnak minősül a napi pihenőideje, ezért 06:00 órától rendes munkaidőben folytathatja a munkavégzését.

A rendes munkaidejét követően azonban aznap már csak legfeljebb egy óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el részére.

3. példa:

A munkavállaló számára a két munkanap között, a készenlét alatt munkavégzést rendelnek el 18:00 órától 22:00 óráig.

Ezzel a munkavállalónak a napi teljesített munkaideje 12 óra (a napi 8 óra rendes munkaidőn felül a 4 óra rendkívüli) lesz és aznap – az Mt. 108.§ (2) szerinti rendkívüli esetet kivéve – éjfélig már többet nem dolgozhat.

Mivel 15:20 és 18:00 között nem volt értelemszerűen meg a 11 óra pihenőidő és az aznapi munkáját 22:00-kor fejezte be, ezért a napi pihenőidejét inentől kell számítani és az – újabb munkavégzés elrendelésének hiányában – másnap 09:00-ig tart.

Ennek megfelelően másnapi rendes munkaidőben történő munkavégzés csak 09:00 órától kezdődhet. Így 07:00-09:00 óra között igazolt, fizetett távollétet kell rögzíteni.

4. példa:

A munkavállaló számára a két munkanap között, a készenlét alatt munkavégzést rendelnek el 23:00 órától 02:00 óráig.

Mivel 15:20 és 23:00 között nem volt értelemszerűen meg a 11 óra pihenőidő és az aznapi munkáját ugyan csak éjfélig számítjuk, de a 02:00 óráig tartó munkavégzésére tekintettel a napi pihenőidejének kiadása csak inentől számítható és az – újabb munkavégzés elrendelésének hiányában – másnap 13:00-ig tart.

Ennek megfelelően másnapi rendes munkaidőben történő munkavégzés csak 13:00 órától kezdődhet. Így 07:00-13:00 óra között igazolt, fizetett távollétet kell rögzíteni.

A munkavállaló részére a rendes munkaidejét követően aznap azonban már csak legfeljebb kettő óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el, mivel aznap 00:00 és 02:00 között már két órát ledolgozott.

5. példa:

A munkavállaló számára a két munkanap között, a készenlét alatt 02:30 és 07:00 között rendelnek el munkavégzést.

Ez esetben 15:20-tól 02:20 között már kiadottnak minősül a 11 órás megszakítás nélküli pihenőidő.

A másnapi rendes munkaidőben történő munkavégzés a beosztás szerinti időben 07:00-tól megkezdődhet, de az csak 14:30-ig valósulhat meg a napi munkavégzés 12 órás időkorlátjára tekintettel. A rendes munkaidőből még hátralévő 14:30 és 15:20 közötti részt igazolt, fizetett távollétként kell rögzíteni és elszámolni.

6. példa:

A munkavállaló számára a hétvégi (heti) pihenőideje alatt, a készenlét során vasárnap 20:00 és 23:00 között rendelnek el (pihenőnapra rendkívüli) munkavégzést.

A napi munkavégzését tehát 23:00-kor fejezi be, így ezt követően biztosítani kell a 11 órás megszakítás nélküli napi pihenőidő kiadását és az – újabb munkavégzés elrendelésének hiányában – másnap 10:00-ig tart.

Ennek megfelelően másnap rendes munkaidőben történő munkavégzés csak 10:00 órától kezdődhet. Így 07:00-10:00 óra között igazolt, fizetett távollétet kell rögzíteni.

7. példa:

A munkavállaló számára a hétvégi (heti) pihenőideje alatt, a készenlét során vasárnap munkavégzést rendelnek el 23:00 órától, amely hétfőn 02:00 órakor fejeződik be.

Ugyan a munkavállaló aznap munkáját értelem szerűen csak éjfélig számítjuk, de a 02:00 óráig tartó munkavégzésére tekintettel a napi pihenőidejének kötelező kiadása csak innentől történhet és az – újabb munkavégzés elrendelésének hiányában – másnap 13:00-ig tart.

Ennek megfelelően másnap rendes munkaidőben történő munkavégzés csak 13:00 órától kezdődhet. Így 07:00-13:00 óra között igazolt, fizetett távollétet kell rögzíteni.

A munkavállaló részére a rendes munkaidőjét követően aznap azonban már csak legfeljebb kettő óra rendkívüli munkavégzés rendelhető el, mivel 00:00 és 02:00 között már két órát ledolgozott.

8. példa:

A munkavállaló számára a hétvégi (heti) pihenőideje alatt, a készenlét során, hétfőn hajnalban 02:30 és 07:00 között rendelnek el munkavégzést.

Ez esetben a munkavégzés természetesen aznap (tehát) hétfői munkavégzésnek és munkaidőnek minősül, így ezt követően nem szükséges napi pihenőidő biztosítása.

A másnap rendes munkaidőben történő munkavégzés a beosztás szerinti időben 07:00-tól megkezdődhet, de az csak 14:30-ig valósulhat meg, a napi munkavégzés 12 órás időkorlátjára tekintettel.

A rendes munkaidőből még hátralévő 14:30 és 15:20 közötti részt igazolt, fizetett távollétként kell rögzíteni és elszámolni.

9. példa:

A munkavállaló számára a hétfői (heti) pihenőideje alatt, a készenlét során, vasárnap 22:00 és 23:30 között, majd hétfőn hajnalban 02:30 és 03:30 között rendelkez el munkavégzést.

Ez esetben a 23:30-kor befejezetett munkavégzést követően biztosítani kell a másnapi munka megkezdése előtt az egybefüggő 11 órás pihenőidőt.

A pihenőidő kiadása azonban 02:30-kor az újabb rendkívüli munkavégzés elrendelésével megszakadt, így azt annak végeztével, azaz 03:30-tól ismételt ki kell adni.

A másnapi rendes munkaidőben történő munkavégzés csak a 11 órás pihenőidő kiadását követően kezdődhetne el, azaz 14:30-tól.

A rendes munkaidőből még hátralévő 14:30 és 15:20 közötti rész aznapi ledolgoztatására irányuló munkáltatói szándék esetén – mint minden olyan esetben, amikor a már csak a beosztás szerinti rendes munkaidő egy része lenne ledolgoztatható – az Mt. 6.§ (3) bekezdése szerint méltányos mérlegeléssel tekintettel kell lenni a munkavállaló érdekeire is.

Így a fennmaradó rendes munkaidő aznapi ledolgoztatása nem járhat a munkavállaló számára aránytalan sérelem okozásával, de ezt minden egyes esetben – a körülmények különbözőségére tekintettel – egyedileg kell mérlegelni.

A KSz 29.§ 2. pont b) alpontja alapján azonban arra is lehetőség van, hogy a munkavállaló kérje a beosztása módosítását és ezáltal azt, hogy a ledolgoztatható munkaidő-maradvány teljesítésére a tárgyhónapban egy későbbi időpontban (pl.: egy 8 órára tervezett szolgálatot követően, a napi munkavégzés időkorlátjára is figyelemmel) kerüljön sor.

Ez utóbbi megoldás alkalmazásához azonban a munkavállaló írásbeli kérelme és a munkáltató elfogadó nyilatkozata szükséges.